

Jonne Arnoldussen van de Postcode Loterij

Alles voor een bloeiend maatschappelijk middenveld

Managing director Arnoldussen
over 'the power of postcodes'

Door Bert Koopman

10-09-2026

Kansspelen Interview

Aan de vooravond van Prinsjesdag spreken we Jonne Arnoldussen van de Postcode Loterij. Hij hoopt dat de regering, die de brugfunctie van het maatschappelijk middenveld tussen overheid, markt en burgerij benadrukt, met structurele investeringen komt.

Filantropie is een steunpilaar van de *civil society*. Loterijen zijn hier als geefbron een factor van betekenis. In 2024 droegen zeven Nederlandse loterijen met € 635 mln een recordbedrag af aan goede-doelenorganisaties. Dit was twee jaar eerder nog € 576 mln. De recente toename is een gevolg van hogere afdrachten van de Postcode Loterij, Vriendenloterij, Stichting Samenwerkende Non-profit Loterijen en de Impact Loterij.

De Postcode Loterij is bij huishoudens de populairste goede-doelenloterij van Nederland. Arnoldussen gaat in op de pijlers van dit succes, maar ook op de keerzijde ervan. ‘We zijn enerzijds knetter commercieel en anderzijds idealistisch’, zegt hij via een videoverbinding. Niet alles zit mee. ‘Een ongelijk speelveld en een pittig fiscaal regime baren hem zorgen.’

Wat is het geheim achter jullie succes?

Arnoldussen: ‘We hebben een abonnementsmodel. De meeste huishoudens spelen mee met één lot, ze vinden het leuk om kans te maken. Het model “Win samen met de burens” werkt goed. Je postcode is je lotnummer. Je wint dus samen. Dat noemen we de “power of postcodes”. En je steunt ook nog eens meer dan honderdvijftig goede doelen. Dus wie geen prijs wint, weet dat in elk geval een deel van de loterijopbrengst naar het goede doel gaat.’

‘Ook onze VriendenLoterij is geliefd, vooral de gratis VIP-kaart. Daarmee zijn niet alleen mooie prijzen te winnen. Deelnemers kunnen er gratis mee naar 180 musea en ze krijgen 50% korting bij theaters, bioscopen, dierenparken en kastelen in heel Nederland. Ook maken ze kans om exclusieve evenementen te bezoeken. We zijn er trots op dat de VIP-kaart een effectief instrument is om een groter publiek kennis te laten maken met cultuur.’

Arnoldussen refereert aan de VriendenLoterij ZomerConcerten in het Amsterdamse Concertgebouw. Geïnteresseerden konden in juli en augustus kiezen uit meer dan tachtig (!) concerten. Muziek uit alle windstreken, voor jong en oud, en van klassiek en jazz tot pop en filmmuziek. ‘Bij Het Concertgebouw horen we dat deze concerten drempelverlagend werken. Mensen komen terug in het reguliere concertseizoen. Bij musea zien we soortgelijke effecten.’

Wat zijn spannende ontwikkelingen?

‘2025 was een goed jaar. Onze donaties zijn tot tot recordhoogte gestegen, zowel bij de Postcode Loterij (€ 378 mln) als de VriendenLoterij (€ 160 mln). Als *major donor* bekommeren we ons ook om de filantropische infrastructuur. We worden betrokken bij het tweejaarlijkse onderzoek Geven in Nederland aan de VU in Amsterdam. Ook financieren we daar een leerstoel Filantropie. Pamala Wiepking, die deze leerstoel bekleedt, kijkt onder meer naar de praktijken van ongeoormerkt schenken.’

Hoe werkt dat: trust based giving?

‘Uitgangspunt is vertrouwen. *Trust based giving* is een vorm van schenken die nadruk legt op vertrouwen, flexibiliteit, en transparantie. In combinatie met modern toezicht biedt deze benadering nieuwe perspectieven op de toekomst van filantropie. Wij lopen hiermee voorop. Vertrouwen is mooi, maar tegelijk moet de governance van filantropische organisaties die wij begunstigen op orde zijn. Als Postcode Loterij hebben we goede relaties met stichting Intern Toezicht Goede doelen.’

‘Wij toetsen bij schenkingen en bij het evalueren van partnerschappen de governance van het goede doel. Dus wij monitoren of de governance goed is ingericht. Dat is op basis van waaruit wij schenkingen doen. Kloppen de procedures? Voldoet men aan de regels die gelden in de sector goede doelen? We hopen dat de interne toezichthouders bij goede doelen voldoende tijd en aandacht steken in hun verantwoordelijke functies. En anders gaan we met ze in gesprek.’

Welke categorieën goede doelen profiteren?

‘Tijdens onze oprichting in 1989 was nog sprake van drie goede doelen: Novib, Natuurmonumenten en Vluchtelingenwerk. Dit zijn nog steeds trouwe partners. Als organisaties rechtstreeks geld willen krijgen van de Postcode Loterij dan gelden daarvoor criteria als professionaliteit van de organisatie en een eigen financiële basis. Een filantropische organisatie moet jaarlijks minsten € 800.000 aan eigen inkomsten hebben.’

Gaston Sterreveld (l.) en Jonne Arnoldussen in Winterswijk

Hoe lopen geldstromen?

‘Bij de VriendenLoterij kun je zelf kiezen voor welke organisatie je meespeelt. Als spelers niets aangeven gaat het geld naar cultuur. De Postcode Loterij steunt alle andere terreinen. Veel afdrachten komen terecht bij maatschappelijke en sociale doelen en organisaties gericht op internationale hulp. Via verdeelfondsen zoals Oranjefonds, Kansfonds en Wilde Ganzen gaat er ook geld naar kleinere organisaties en lokale projecten.’

‘We sluiten zoveel mogelijk aan bij ontwikkelingen die we zien in het maatschappelijk middenveld. Wij zijn er vóór de *civil society*. In het Regeerakkoord van de minderheidscoalitie krijgt met maatschappelijk middenveld weer een belangrijke rol toebedeeld. Ik hoop dat de regering na de erkenning van deze rol ook de daad bij het woord voegt en blijft investeren in versterking van het maatschappelijk middenveld – ingeklemd tussen overheid en markt.’

Hoe conjunctuurgevoelig zijn loterijen?

‘We zijn niet ongevoelig voor economische schommelingen, maar ook weer niet hoog conjunctuur sensitief. De meeste mensen spelen mee met één lot van € 16. Wat we zien is dat mensen bij een hogere inflatoire druk hun koopkracht opnieuw onder de loep nemen. We zagen dus wat meer opzeggingen aan het begin van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Maar op dit moment – de inflatie bedroeg in augustus 3,3 % – gaat het hartstikke goed.’

Hoe staat het met het speelveld voor loterijen?

‘Wij dragen minimaal 40% af aan het goede doel. Nederlandse Loterij draagt voor de daaraan verbonden loterijen (speelmerken) respectievelijk 15% (Staatsloterij) en 18% (lotto) af. Daarmee heeft Nederland een van de minst afdragende staatsloterijen van Europa. Ik denk dat dit best te veranderen is. We hopen dat ook de andere grote loterijen in Nederland meer zullen afdragen aan de samenleving. Intussen gaan wij enthousiast verder. En niet zonder succes.’

Dan: ‘We zien nog steeds een levendige reclame van de online casino’s. Dit heeft het debat over kansspelen gevoed. Deze online casino’s betalen belasting over het verschil tussen de inleg en de uitkering. Sinds er zoveel online casino’s zijn, zijn die belastingopbrengsten gestegen en voor Den Haag een interessante knop geworden om aan te draaien. Wij worden daarin meegenomen.’

Hoe zit het met het fiscale regime?

‘Het tarief van de Kansspelbelasting is met ingang van 1 januari 2025 verhoogd van 30,5% naar 34,2% en vanaf 1 januari 2026 zelfs 37,8%. De opbrengst daarvan – jaarlijks naar schatting € 202 mln – wordt opgehaald ten faveure van de overheidsfinanciën. Een ongemakkelijk feit is dat de loterijen over één kam worden geschoren met de casino’s, die wel een winstoogmerk hebben. Nu missen goede doelen extra inkomsten. We hadden deze tientallen miljoenen liever aan goede doelen overgemaakt.’

Commercieel bedrijf in handen van ideële stichting

De Postcode Loterij en VriendenLoterij maken deel uit van de Postcode Lottery Group – een bedrijf in handen van een stichting zonder winstoogmerk. Sinds de oprichting in 1989 heeft deze groep ruim € 15 mrd gedoneerd aan goede doelen. Mogelijk gemaakt door 15 mln deelnemers in Nederland, Zweden, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Noorwegen. In 2025 is door deze groep een bedrag van circa € 1 mrd geschonken aan goede doelen.

Over de auteurs

Bert Koopman is hoofdredacteur van het journalistieke platform Wereld van Filantropie (online, print, events)

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in